

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 675/2022-37

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Emíliou Korčekovou, advokátkou, Malacká 2/B, Pezinok, proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní sp. zn. 22C/8/2007, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 5Co/522-523/2014 a v konaní sp. zn. 5Co/23/2019 a proti jeho rozsudku č. k. 5Co/23/2019 z 22. februára 2019 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Cdo/197/2019 z 25. augusta 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 30. decembra 2020 domáha vyslovenia porušenia

- základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 22C/8/2007,
- základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaniach sp. zn. 5Co/522 523/2014 a sp. zn. 5Co/23/2019,
- čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy, základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 5Co/23/2019 z 22. februára 2019 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“),

- čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy, základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 listiny, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 dohovoru, práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru, a práv podľa čl. 2, čl. 3 a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 3Cdo/197/2019 z 25. augusta 2020 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“ spolu ďalej len „napadnuté rozhodnutia“).

Sťažovateľ navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a veci vrátiť krajskému súdu a najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, priznať mu finančné zadost'učinenie v celkovej sume 22 000 eur a náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľ sa žalobou doručenu okresnému súdu 15. januára 2007 pôvodne domáhal proti Slovenskej republike, konajúcej prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaná“), zaplata náhrady škody 154 922 507 Sk (5 142 485,13 eur) s úrokom z omeškania 6 % ročne do zaplata, a to zo sumy 151 820 277 Sk (5 039 509,96 eur) od 1. júla 2005 do zaplata a zo sumy 3 102 230 Sk (102 975,17 eur) od 1. januára 2006 do zaplata a náhrady nemajetkovej ujmy 5 000 000 Sk (165 969,59 eur) v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdneho exekútora [REDAKOVANÉ]. Žalobu odôvodnil tým, že mu 25. januára 2005 súdny exekútor s odkazom na § 113b Exekučného poriadku doručil nezákonné exekučné príkazy na začatie a na vykonanie exekúcie postihnutím obchodného podielu sťažovateľa v obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], čím znemožnil sťažovateľovi podnikanie a tvorbu zisku. Súdny exekútor napokon vzal návrh späť, na základe čoho okresný súd ako registrový súd uznesením č. k. 32Exre/16/2005 z 24. apríla 2006 zastavil konanie o výmaze žalobcu z obchodného registra. V dôsledku obmedzenia slobody podnikania za obdobie od 25. januára 2005 ku dňu podania žaloby a vydaním nezákonných rozhodnutí súdnym exekútorom mala sťažovateľovi vzniknúť škoda v sume 5 039 509,96 eur za znemožnenie predaja 100 % obchodného podielu v spoločnosti [REDAKOVANÉ], spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], na podklade zmluvy o prevode obchodného podielu zo 7. decembra 2004 a tiež strata z dôvodu nevyplateného podielu na zisku jedinému spoločníkovi spoločnosti [REDAKOVANÉ], vyčíslená podľa účtovných kníh spoločnosti v sume 102 975,17 eur.

3. Na návrh sťažovateľa okresný súd uznesením z 13. júla 2010 zastavil konanie v časti o zaplata 5 039 509,96 eur so 6 % úrokom z omeškania ročne a uznesením z 9. novembra 2012 pripustil zmenu žaloby rozširujúcu uplatnený nárok o zaplata sumy 16,59 eur s 9,5 % úrokom z omeškania ročne od 5. augusta 2010 do zaplata z titulu márne zaplata súdneho poplatku v exekučnom konaní EX 32/2004 vedenom súdnym exekútorom [REDAKOVANÉ] a o zaplata sumy 194 389,39 eur s 9,5 % úrokom z omeškania ročne od 17. septembra 2010 do zaplata, predstavujúcu ušlý zisk z dôvodu znehodnotenia pohľadávky sťažovateľa prihlásenej do konkurzu vedenom krajským súdom sp. zn. 8K/1/04.

argumentoval, že postupom a rozhodnutím predsedu krajského súdu, ktorým prikázal, aby vec vedená na odvolacom súde pod sp. zn. 16Co/9/2019 pridelená do oddelenia „16Co“ bola pridelená oddeleniu „5Co“, bolo zásadným spôsobom porušené právo dovolateľa na zákonný súd. Sťažovateľ sa k uvedenému nemohol vyjadriť a vzniesť námietku zaujatosti v lehote 7 dní. Prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP vyvodzoval z toho, že pre rozhodnutie súdu prvej inštancie neboli splnené zákonné podmienky, keďže mu nebolo riadne doručené zrušujúce uznesenie dovolacieho súdu z 22. júna 2017, toto uznesenie mu bolo doručené až na pojednávaní 9. apríla 2018, teda mu nebola poskytnutá primeraná lehota na oboznámenie sa s ním. Tiež mu nebolo umožnené vyjadriť sa k dôkazom zabezpečeným okresným súdom, keď mu nebola doručená „správa z Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia PZ, úradu boja proti korupcii č. PPZ-102/BPK-S-2007 z 23. júla 2010“, doručená okresnému súdu 2. augusta 2010, čím mu bolo znemožnené vyvrátiť tvrdenia, že zmluva o predaji obchodného podielu spoločnosti [REDAKOVANÉ] zo 7. decembra 2004 bola vyhotovená až 22. júna 2006. Do uvedeného mal svetlo vnieť výsluch sťažovateľom navrhovaných svedkov znalca [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a advokátky [REDAKOVANÉ], tento procesný návrh ale súdy odignorovali, a teda nimi vydané rozsudky nie sú vecne správne, nie sú dostatočne odôvodnené, vychádzajú z nesprávneho zistenia skutkového stavu veci a spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci. Sťažovateľ sa nemohol oboznámiť s návrhom žalovanej zo 6. februára 2012 na uloženie mu povinnosti na zloženie preddavku na trovy konania a so žalobným návrhom vo veci sp. zn. 36C/70/2008 predloženým na pojednávaní 5. mája 2014 žalovanou, čoho dôsledkom je porušenie práva na rovnosť a na kontradiktórnosť konania. Napokon namietal pochybenie odvolacieho súdu, ktorý v primeranej lehote minimálne 5 dní neupovedomil dovolateľa o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku 22. februára 2019 elektronicky na mail: [REDAKOVANÉ].

10. Najvyšší súd sťažnosťou napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľa odmietol v časti tvrdých procesných väd podľa § 447 písm. c) CSP a v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP.

III.

Argumentácia sťažovateľa

11. Podľa sťažovateľa napadnuté kompenzačné konanie pri jeho posúdení ako celku nesplnilo požiadavku „primeranej lehoty“, trvá extrémne dlho (14 rokov a 8 mesiacov) nie vinou sťažovateľa, ale vinou konajúcich súdov, je výsledkom obštrukcií, nespravodlivého a tendenčného súdneho konania a formalistického rozhodovania nesúladného so zárukami vyplývajúcimi z čl. 6 ods. 1 dohovoru. Stav právnej neistoty sťažovateľa o výsledok konania trvá aj v čase podania aktuálne prejednávanej ústavnej sťažnosti.

12. Najvyšší súd sa nevysporiadal ústavne konformne s dovolacími námietkami, podľa ktorých vydané rozsudky nie sú vecne správne, vychádzajú z nesprávne zisteného skutkového stavu veci, keďže boli odignorované návrhy sťažovateľa na vykonanie dôkazov, a spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci. Najvyšší súd ani krajský súd sa dôsledne nevysporiadali s tým, že okresný súd v danej veci sťažovateľovi nedoručil vyjadrenia žalovanej s prílohami, návrh žalovanej zo 6. februára 2012 na uloženie povinnosti zložiť preddavok na trovy konania, nedoručil a „zatajil“ sťažovateľovi ním obstarané dôkazy od polície, ktoré zneužil opakovane na odôvodnenie ním vydaných nezákonných a arbitrárnych rozsudkov. Ukázalo sa, že polícia uviedla opakovane

okresný súd do omylu, okresný súd aj napriek tomu odmietol vykonať objektivizáciu skutkového stavu veci vypočutím znalca a svedkov navrhnutých sťažovateľom, nevykonal test proporcionality v otázke nemajetkovej ujmy – ublíženia sťažovateľovi na zdraví súdnym exekútorom, čo odôvodnil údajnou hospodárnosťou súdneho konania, hoci v danom prípade nebolo vykonané účinné vyšetrovanie. Sťažovateľ poukazuje na povinnosť súdu riadne doručiť účastníkom všetky relevantné písomnosti súvisiace s konaním a dôkazy zabezpečené súdom od polície. Konajúce súdy flagrantne porušili právo sťažovateľa na rovnaké zaobchádzanie a právo na kontradiktórne súdne konanie, odňali mu možnosť riadne konať pred súdom, porušili zásadu rovnosti strán a princíp rovnosti zbraní a účelovo vydávali rozsudky, ktoré sú pre sťažovateľa „prekvapivé“. Neprípustne a neakceptovateľne zlegalizovali ublíženie na zdraví sťažovateľovi súdnym exekútorom, odmietli vykonanie riadneho a ústavne konformného dokazovania sťažovateľom navrhnutými lekármi, znalcami, posudkami a svedkami, čo malo v konečnom dôsledku za následok aj porušenie čl. 2 a čl. 3 dohovoru neprípustným odmietnutím spravodlivosti.

13. Napadnuté rozhodnutia chybné posudzujú jednotlivé predpoklady zodpovednosti za škodu, z ich odôvodnení nie je zjavné, prečo výška škody a príčinná súvislosť neboli preukázané. Najvyšší súd zjavne prehliadol skutočnosti nasvedčujúce splnenie podmienok zodpovednosti štátu v materiálnom slova zmysle a súčasne interpretoval príslušné ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. spôsobom, ktorý zodpovednosť štátu *de facto* vylučuje. Súdy pri posudzovaní predpokladov zodpovednosti štátu za nemajetkovú ujmu nepostupovali podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), nechali sa uviesť políciou do omylu bez toho, aby na podklade novej skutočnosti oznámenej sťažovateľom 27. januára 2015 a na podklade oslobodzujúceho rozsudku sťažovateľa č. k. 2To/135/2015 z 21. apríla 2016 objektivizovali skutkový stav veci, keďže krajský súd vydaním oslobodzujúceho rozsudku jasne deklaroval, že konanie policajtov a dozorovej prokurátorky už v predprípravnom trestnom konaní nebolo v súlade so zákonom a dôkazy zabezpečené policajtami nemali oporu v zákone a boli vykonštruované. Uznesenie o začatí trestného stíhania sťažovateľa zo 6. decembra 2007 je nezákonné a nie je použiteľné ani v občianskoprávnom konaní, preto na ňom okresný súd nemohol založiť svoje nezákonné rozsudky. Hrubou manipuláciou s dôkazmi, o ktoré dozorová prokurátorka oprela obžalobu, došlo k zjavnému prekročeniu právomoci zneužitím moci, a teda k ponižujúcemu zaobchádzaniu so sťažovateľom nezlučiteľným s čl. 3 dohovoru a k zásahu do práva na súkromný a rodinný život podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru.

14. Sťažovateľ tvrdí, že s poukazom na neprimerane nízke odškodnenie nemajetkovej ujmy v sume 1 000 eur nálezom ústavného súdu č. k. I. ÚS 286/2013 z 2. októbra 2013 požíva status poškodenej osoby podľa čl. 34 dohovoru a je naďalej obeťou porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

IV.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 22C/8/2007 a postupom krajského súdu v konaniach sp. zn. 5Co/522-523/2014 a sp. zn. 5Co/23/2019:

15. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 38 ods. 2 listiny (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou ESLP (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

16. Jednou zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

17. Ústavný súd konštatuje, že z ústavnej sťažnosti, z príloh k nej pripojených a na základe svojich zistení považuje za preukázané, že napadnuté kompenzačné konanie bolo v merite vecí právoplatne skončené potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu č. k. 5Co/23/2019 z 22. februára 2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 3. apríla 2019.

18. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že v čase podania ústavnej sťažnosti k namietanému porušovaniu označených práv postupom okresného súdu a postupom krajského súdu v napadnutom konaní už nemohlo dochádzať, preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

IV.2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu:

19. Ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd (čl. 127 ods. 1 ústavy). Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ v dovolaní proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu jeho prípustnosť vyvodzoval aj z ustanovení § 420 písm. e) a f) CSP, pričom najvyšší súd sa s jeho námietkami uplatnenými v rámci týchto dovolacích dôvodov v odôvodnení napadnutého uznesenia (body 15 až 44) vysporiadal, preto uplatnenie právomoci najvyššieho súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu (čl. 127 ods. 1

ústavy). Predmetom prieskumu zo strany ústavného súdu preto bola vo vzťahu k tejto časti ústavnej sťažnosti len námietka nesprávneho hodnotenia dôkazov, nesprávnych skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie, s ktorými sa krajský súd stotožnil.

20. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04). O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

21. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti stabilne uvádza, že z princípu nezávislosti súdov podľa čl. 144 ods. 1 ústavy vyplýva zásada voľného hodnotenia dôkazov (I. ÚS 67/06). Ústavnému súdu zásadne neprislúcha hodnotiť vykonané dôkazy (vyjadrenia fyzických osôb a právnických osôb, listiny, výsluchy svedkov, znalecké dokazovanie a iné), resp. ich dostatočnosť pre rozhodnutie všeobecného súdu vo veci samej. Takýto postup ústavného súdu by bol nielen v príkrom rozpore s právomocami ústavného súdu, ale popieral by základnú zásadu ústnosti a základnú zásadu bezprostrednosti súdneho konania, ktoré vytvárajú najlepšie predpoklady na zistenie materiálnej pravdy (III. ÚS 507/2012, IV. ÚS 19/2012). Pokiaľ všeobecné súdy ústavné garancie vyplývajúce najmä z čl. 46 až čl. 50 ústavy rešpektujú, ústavný súd nie je oprávnený znovu „hodnotiť“ hodnotenia dôkazov všeobecnými súdmi, a to dokonca ani vtedy, keby sa s hodnotením sám nestotožňoval (II. ÚS 593/2011, III. ÚS 889/2018).

22. Ústavný súd pre úplnosť zdôrazňuje, že nie je tzv. skutkovým súdom, teda súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu veci, a taktiež že nie je v poradí ďalším súdom rozhodujúcim o opravnom prostriedku sťažovateľa. Taktiež poukazuje na to, že ako judikatúra Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H v. United Kingdom), tak aj doterajšia judikatúra ESĽP (napríklad v prípade Delcourt, resp. Monnel a Morris) pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil konkrétne právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (I. ÚS 26/2014).

23. Ústavnému súdu teda v zásade neprislúcha hodnotiť správnosť právneho záveru všeobecného súdu v konkrétnej právnej veci ani výklad zákona, ktorý v konkrétnej veci aplikoval. Sťažovateľ však túto stabilizovanú judikatúru ústavného súdu opomína a ústavnú sťažnosť uplatnil v podstate ako ďalší opravný prostriedok v systéme všeobecného súdnictva. Účel ústavnej sťažnosti je však v porovnaní s opravnými prostriedkami v systéme všeobecného súdnictva odlišný, keďže táto sleduje výlučne ochranu základných práv a slobôd.

24. Ústavný súd po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že sťažnostná argumentácia sťažovateľa, ktorej základom je len nesúhlas s vyjadreným právnym názorom odvolacieho súdu, nie je spôsobilá spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Ústavný súd nezistil, že by krajským súdom aplikovaný postup pri hodnotení skutkového stavu veci a pri ustálení právnych záverov mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do napadnutého rozsudku v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu dostatočne objasňuje skutkový a právny základ

rozhodnutia, primeraným spôsobom reaguje na odvolacie námietky sťažovateľa (body 35 a 36), pričom spôsob jeho odôvodnenia nie je v rozpore so zárukami vyplývajúcimi zo základného práva na súdnu ochranu a nemožno mu vyčítať arbitrárnosť. Záver okresného súdu, s ktorým sa krajský súd stotožnil a podľa ktorého bolo potrebné žalobu zamietnuť z dôvodu neunesenia dôkazného bremena, teda nepreukázania predpokladov pre vznik nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ústavný súd považuje za dostatočne odôvodnený a ústavne akceptovateľný.

25. Vo vzťahu k námietke nevykonania sťažovateľom navrhnutých dôkazov súdom prvej inštancie ústavný súd uvádza, že dôvody na takýto postup okresný súd objasnil v bodoch 15 a 16 odôvodnenia svojho rozsudku, kde konštatoval, že z hľadiska procesnej ekonómie ďalšie dokazovanie vo veci nie je potrebné vykonať, keďže dosiaľ vykonané dokazovanie predstavuje dostatočný podklad pre rozhodnutie súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že sťažovateľom označené dôkazy, ktoré navrhol vykonať na „objektivizáciu“ skutkového stavu, najmä na vyvrátenie tvrdenia, že zmluva o predaji obchodného podielu zo 7. decembra 2004 bola vyhotovená až 22. júna 2006 (výsluch znalca a ďalších svedkov, pozn.), sa týkali žalobou uplatneného nároku na zaplatenie 5 039 509,96 eur za znemožnenie predaja obchodného podielu spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], vo vzťahu ku ktorému bolo konanie zastavené na základe dispozičného návrhu sťažovateľa uznesením okresného súdu z 13. júla 2010. Sťažovateľom navrhované dôkazy by tak v konečnom dôsledku (z pohľadu materiálnej ochrany jeho práv) nemali žiadny vplyv na zamietnutie jeho žaloby, keďže vecne súviseli s pôvodne uplatneným nárokom, vo vzťahu ku ktorému okresný súd konanie zastavil a ktorého sa zamietnutie žaloby netýkalo. Aj keď z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že okresný súd odôvodnil zamietnutie žaloby aj tým, že sťažovateľ nepreukázal, že nebyť nesprávneho úradného postupu exekútora, bol by svoj obchodný podiel v spoločnosti predal za sumu uvedenú v predloženej zmluve o predaji obchodného podielu, nič to nemení na skutočnosti, že o tomto nároku nebolo rozhodnuté meritórne, ale konanie v tejto časti bolo zastavené. Preto z materiálneho hľadiska nemohlo odôvodnením napadnutého rozsudku dôjsť k porušeniu sťažovateľových práv.

26. Pokiaľ sťažovateľ vytyka krajskému súdu, že sa dôsledne nevysporiadal s tým, že okresný súd sťažovateľovi nedoručil vyjadrenia žalovanej s prílohami, návrh žalovanej na uloženie povinnosti zložiť preddavok na trovy konania a súdom obstarané dôkazy od polície, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ túto námietku v odvolaní formuloval príliš všeobecne, a aj keď sa s ňou krajský súd nevysporiadal v odôvodnení napadnutého rozsudku, vysporiadal sa s ňou najvyšší súd v dovolacom konaní (bod 34 odôvodnenia napadnutého uznesenia).

27. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť namietajúcu porušenie označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

IV.3. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 listiny, podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, práv podľa čl. 2, čl. 3, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 13 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

28. Ústavný súd zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže v konkrétnej veci uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Toto posúdenie však z hľadiska

jeho ústavnej udržateľnosti je preskúmateľné ústavným súdom v konaní o ústavnej sťažnosti. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016, II. ÚS 255/2018).

29. Nosnou výhradou sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu je, že najvyšší súd sa v jeho odôvodnení nevysporiadal dôsledne a ústavne konformne s jeho dovolacími námietkami.

30. S poukazom na relevantnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (body 15 až 44) ústavný súd nepovažoval námietku sťažovateľa o nevysporiadaní sa s jeho dovolacími námietkami za dôvodnú, keďže najvyšší súd uviedol dostatočné dôvody, prečo prípustnosť dovolania z ustanovení § 420 písm. e) a f) CSP nevyplývala, dôvodiac, že v posudzovanom spore nezistil existenciu väd podľa označených ustanovení a sťažovateľ tieto vady namietal neopodstatnene.

31. Vo vzťahu k procesnej vade podľa § 420 písm. e) CSP uviedol, že spôsob, akým bola v danom prípade posudzovaná vec pridelená senátu „5Co“, nevybočuje z rámca rozvrhu práce krajského súdu platného v čase, keď vec došla na tento súd, resp. z rámca „*zákona o súdoch*“, najmä tých jeho ustanovení, ktoré sa týkajú spôsobu prideľovania vecí. K námietke dovolateľa, že k opatreniu predsedu odvolacieho súdu č. k. 1SprR/3/2019 sa nemohol vyjadriť, pretože s ním nebol oboznámený a týmto mu mala byť odňatá možnosť vzniesť námietku zaujatosti, dovolací súd uviedol, že, odhliadnuc od skutočnosti, že senát odvolacieho súdu „5Co“ rozhodoval v tejto veci v tom istom zložení v poradí už druhýkrát (takže osoby zákonných sudcov boli dovolateľovi známe pomerne dávno pred príchodom veci na odvolací súd), potom z ničoho nevyplýva, žeby žalobca kedykoľvek uvádzal akékoľvek skutočnosti spôsobilé vzbudiť pochybnosti o nezáujatosti ktoréhokoľvek z členov senátu „5Co“ krajského súdu.

32. V súvislosti s tvrdením sťažovateľa, že mu nebolo umožnené vyjadriť sa k dôkazom zabezpečovaným súdom prvej inštancie, a to ku „*správe Ministerstva vnútra*“ z 23. júla 2010, resp. k návrhu žalovanej na uloženie povinnosti žalobcovi na zloženie preddavku na trovy konania a ku žalobnému návrhu vo veci sp. zn. 36C/70/2008, dovolací súd odkázal na obsah súdneho spisu, z ktorého vyplýva, že sťažovateľ opakovane využil právo doň nahliadnuť (č. l. 336 a 347), a dodal, že súd prvej inštancie uznesením z 9. novembra 2012 návrh žalovanej na zloženie preddavku na trovy dôkazov zamietol.

33. Vo vzťahu k vade konania v zmysle § 420 písm. f) CSP danej tým, ako konajúce súdy odôvodnili svoje rozsudky, dovolací súd uviedol, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, napríklad, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie.

34. Sťažovateľ tiež tvrdil, že odvolací súd neprípustne zlegalizoval rozhodnutie súdu prvej inštancie z 9. apríla 2018, čím porušil právo rovnosti v jeho neprospech tým, že okresný súd mu riadne

nedoručil uznesenie dovolacieho súdu č. k. 3Cdo/39/2016 z 22. júna 2017, keďže v čase doručovania sa sťažovateľ nachádzal v zahraničí. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že z obsahu súdneho spisu považuje za preukázané, že súd prvej inštancie sťažovateľovi predmetné uznesenie doručoval. Ten si súdnu zásielku obsahujúcu uvedené uznesenie neprevzal a tak sa vrátila okresnému súdu ako neprevzatá späť 13. septembra 2017, čím sa podľa § 111 ods. 3 CSP považuje za doručenú. Ak by aj sťažovateľ čerpal v dňoch 3. až 29. augusta 2017 dovolenku, stále mal dostatok času na to, aby si zásielku uloženú na pošte do 11. septembra 2017 prevzal. CSP na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy už nehovorí o povinnosti uložiť zásielku na pošte alebo orgáne obce a o tejto skutočnosti upovedomiť adresáta. Upravuje sa len samotný moment doručenia (fikciou), ktorým je deň vrátenia nedoručenej zásielky súdu, pričom ustanovenia CSP nereflektujú na skutočnosť, či sa adresát v mieste doručenia zdržiaval alebo nie. Každý adresát je teda zodpovedný za ochranu vlastných záujmov, a je preto povinný si zabezpečiť prijímanie písomností na evidovanej adrese bez ohľadu na to, kde sa skutočne zdržiava. Zo spisu vyplýva, že uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi doručené 13. septembra 2017 fikciou doručenia a toto uznesenie mu okresný súd odovzdal (v tomto prípade inak už bez právnych účinkov doručenia) aj na pojednávaní 9. apríla 2018 (kde mu umožnil sa s ním dostatočne oboznámiť napriek skutočnosti, že sa týkalo len procesného postupu súdov, a nie posúdenia skutkovej ani právnej stránky merita veci). Dovolanie preto ani v tejto časti nebolo podľa dovolacieho súdu opodstatnené.

35. V súvislosti s namietaným nesprávnym procesným postupom krajského súdu, ktorý sťažovateľa v primeranej lehote neupovedomil elektronicky o mieste a čase konania verejného vyhlásenia rozsudku 22. februára 2019, hoci mu bola jeho elektronická adresa z obsahu spisu známa, dovolací súd uviedol, že z obsahu spisu nevyplýva, že by sťažovateľ požiadal súd, aby mu oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami. Tvrdenie, že jeho elektronická adresa bola súdu známa, ako aj to, že okresný súd elektronickú adresu využíval na elektronickú komunikáciu a doručovanie písomností, ešte neznamená, že krajskému súdu vznikla zo zákona (§ 219 ods. 3 CSP) takáto povinnosť, vzhľadom na už spomenutú absenciu výslovnej požiadavky zo strany sťažovateľa.

36. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP najvyšší súd uviedol, že ani pri posudzovaní dovolania z hľadiska jeho obsahu nemožno ustáliť, ktorú konkrétnu právnu otázku riešenú odvolacím súdom sťažovateľ považoval za dosiaľ dovolacím súdom neriešenú, resp. rozhodovanú rozdielne. Napokon sťažovateľ v ústavnej sťažnosti tento záver najvyššieho súdu nepodrobuje kritike a naďalej pokračuje v meritórnej argumentácii. Jeho sťažnostná argumentácia preto nie je spôsobilá spochybniť dôvod, ktorý viedol najvyšší súd k odmietnutiu dovolania namietajúceho nesprávne právne posúdenie veci.

37. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, nezistil, že by účinky výkonu jeho dovolacej právomoci pri posudzovaní prípustnosti dovolania sťažovateľa podľa ustanovení § 420 písm. e) a f) CSP a podľa § 421 ods. 1 CSP boli nezlučiteľné so základným právom strany konania na súdnu ochranu či so zásadami spravodlivého procesu.

38. Stručne k námietkam sťažovateľa ústavný súd uvádza, že v prípade zrušujúceho rozhodnutia najvyššieho súdu č. k. 5Cdo/181/2013 z 21. augusta 2013, ktorým sťažovateľ argumentoval, bola sťažovateľovi uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy konania, k čomu v okolnostiach

aktuálne posudzovaného prípadu nedošlo. Nemožno prisvedčiť tvrdeniu sťažovateľa o porušení princípu rovnosti strán a kontradiktórnosti konania z dôvodu, že mu nebol doručený súdom zabezpečený dôkaz, v dôsledku čoho bola žalovaná zvýhodnená, pretože ku zvýhodneniu žalovanej by došlo v prípade, ak by jej tento dôkaz súdom doručený bol, čo sťažovateľ netvrdil.

39. Ústavný súd na základe uvedeného dospel k záveru, že sťažovateľom uplatnené námietky sú nedôvodné a nesignalizujú takú priamu príčinnú súvislosť s možným porušením základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 listiny, podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol vysloviť ich porušenie. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

IV.4. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 2, čl. 3, čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 13 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

40. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu jeho práv podľa čl. 2, čl. 3 a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej absencie ústavne relevantnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým uznesením a namietaným porušením označených práv. Predmetom napadnutého konania bol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ku ktorej podľa sťažovateľa došlo obmedzením možnosti nakladania s jeho majetkom a obmedzením slobody podnikania a tvorby zisku. Predmetom napadnutého konania nebola náhrada škody na zdraví ani náhrada nemajetkovej ujmy, ktorá mala byť dôsledkom ublíženia sťažovateľovi na zdraví súdnym exekútorom. Pokiaľ sťažovateľ tvrdí, že k porušeniu označených práv malo dôjsť hrubou manipuláciou s dôkazmi, o ktoré dozorová prokurátorka oprela obžalobu v trestnej veci vedenej proti sťažovateľovi, spod ktorej bol oslobodený, a zjavným prekročením právomoci, resp. zneužitím moci, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na sťažovateľom vymedzený predmet konania sa uvedenými námietkami, ktoré smerujú proti postupu orgánov činných v trestnom konaní vedenom proti nemu, nemohol zaoberať.

41. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe ESĽP uplatňovanie práva vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru musí nadväzovať na aspoň obhájiteľné tvrdenie (arguable claim) o porušení iného práva chráneného dohovorom (napr. rozhodnutie vo veci Silver a ostatní proti Spojenému kráľovstvu z 25. 3. 1983). Článok 13 dohovoru sa tak vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv garantovaných dohovorom (Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. 4. 1988, séria A, č. 131). Z rekapitulovanej judikatúry ESĽP vyplýva zrejماً súvislosť práva zaručeného čl. 13 dohovoru s ostatnými právami, ktoré dohovor garantuje. Keďže ústavný súd nedospel k záveru o porušení iného práva zaručeného sťažovateľovi ustanoveniami dohovoru (čl. 2, čl. 3, čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2), odmietol ako zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v časti namietajúcej porušenie práva zaručeného čl. 13 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

IV.5. K namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu:

42. K namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy ústavný súd už uviedol, že tieto články ústavy sú vstupnou bránou do ústavnej úpravy základných práv a slobôd a ako také majú charakter všeobecných ústavných princípov. Napriek tomu, že sú implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, nemajú charakter základných práv a slobôd, ktorých ochrany by sa bolo možné samostatne domáhať pred ústavným súdom (m. m. I. ÚS 7/2010, m. m. I. ÚS 518/2013).

43. S prihliadnutím na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v nej uplatnených stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2022

Peter Straka
predseda senátu